

Platy ve veřejné sféře vzrostou o tisícikoruny, obce to bude stát miliardy. Vláda se s nimi ale nebavila

Pavel Otto

30. ledna 2026 · 06:00

- Od dubna si polepší statisíce nepedagogických pracovníků, zdravotních sester či úředníků.
- Vláda o nárůstu platů jednala pouze s odbory.
- Část peněz dostanou zaměstnanci v odměnách.

Téměř 600 tisíc zaměstnanců státu a veřejné sféry dostane od dubna přidáno, rozhodla začátkem týdne vláda. Platy nepedagogických pracovníků ve školách, zdravotních sester, zaměstnanců kulturních institucí nebo úředníků na radnicích stoupnou v průměru o více než dva a půl tisíce korun. Přibližně třetinu celkových výdajů však nezaplatí stát, ale obce a kraje. Se starosty a hejtmany přitom kabinet nejednal.

„Platové tarify v nejnižší základní stupnici vzrostou o devět procentních bodů, objem prostředků bude odpovídat podle dohody mezi vládou a sociálními partnery deseti procentům. Průměrné navýšení této stupnice bude činit 2577 korun,“ upřesnil ministr práce a sociálních věcí Aleš Juchelka (ANO).

O pět procentních bodů si pak na tarifech polepší pracovníci ve zdravotnictví a sociálních službách, v průměru dostanou přidáno 1685 korun. Lékařům narostou příjmy

o dva procentní body, v průměru to bude 2588 korun.

Rozhodnutí za 17 miliard

Celkem se navýšení týká 580 tisíc lidí a podle podkladů k vládnímu kroku si vyžádá 16,9 miliardy korun. Z toho ale stát zaplatí zhruba polovinu. Zbylé prostředky musejí dodat zdravotní pojišťovny, a především rozpočty obcí a krajů. Jen letos je opatření vyjde na 5,73 miliardy.

Se Svazem měst a obcí se však vláda nebavila, záměr konzultovala pouze s odbory. „Rozhodnutí o zvýšení platových tarifů bylo přijato bez předchozí diskuse s městy a obcemi, které jsou klíčovým zaměstnavatelem úředníků vykonávajících státní správu v přenesené působnosti,“ uvedla mluvčí zájmového sdružení Alexandra Kocková.

Svaz zároveň upozornil, že stát neposkytl samosprávám odpovídající finanční zajištění. Určitou výjimkou jsou nepedagogičtí pracovníci ve školství. V jejich případě obce a kraje ale obdrží jen tříprocentní, nikoliv vládou schválené až desetiprocentní navýšení v nejnižší základní stupnici.

„Dlouhodobě upozorňujeme na to, že obce mají stále obtížnější situaci při získávání a udržení kvalifikovaných odborníků. O to více považujeme za důležité, aby se otázka jejich odměňování řešila systematicky a v dialogu se samosprávami,“ zdůraznila Kocková.

V rámci takzvané přenesené působnosti plní samosprávy jménem státu úkoly zadané zákony. Obecní a krajské úředníci rozhodují o právech a povinnostech občanů, například na stavebním úřadě nebo matrice, a řídí se usneseními vlády či směrnicemi ústředních správních orgánů. Přesto komunikace mezi vládou a samosprávami o předvídatelném, a hlavně udržitelném financování přenesené působnosti drhne už řadu let.

Platy pod minimální mzdou

Platy ve veřejné sféře stanovují čtyři tabulky. Nejnížší je pro úředníky, pracovníky v kultuře, technické síly či nepedagogy ve školství. V jejich případě se částky upraví o

zmíněných devět procent. Druhou stupnicí s pěti procenty navíc se řídí odměňování zdravotníků, sester a pracovníků v sociálních službách. Třetí tabulka se používá pro lékaře a zubaře, nárůst u těchto povolání bude o dvě procenta. Čtvrtá tabulka je pro učitele. Vlastní tabulku má státní služba, kde platy stoupnou také o devět procent.

Nicméně uklízečky, školníci nebo kuchařky a další profese často berou méně, než ukládají paragrafy i nařízení o minimální mzdě, která letos činí 22 400 korun.

„Zaměstnavatelé to dorovnávají osobním příplatkem, doplatkem nebo mimořádným ohodnocením,“ řekl šéf Unie zaměstnavatelských svazů Jiří Horecký. Peníze na vylepšení výdělku však musí zaměstnavatel brát ze zdrojů, které nejsou určeny pro tarify.

Podle ministerstva práce na to vláda částečně pamatuje. Proto se částka na zvýšení platů ve státním rozpočtu zvedá nikoliv o devět, ale o deset procent. Celkově vláda vyčlení 8,23 miliardy korun.